

Posudek na bakalářskou práci

oponentský posudek

Jméno posuzovatele: Jakub Žárský

Datum: 29. 05. 2014

Autor:

Jakub Žárský

Název práce:

The biogeographical position of the Tristan da Cunha archipelago based on floristic records.

Biogeografická pozice soustroví Tristan da Cunha z pohledu floristických studií.

Práce je literární rešerší ve smyslu zveřejněných požadavků (pravidel).

Cíle práce (předmět rešerše, pracovní hypotéza...)

Předmětem rešerše v úzkém smyslu je přehled floristických prací ze soustroví Tristan da Cunha, zabývajících se bezcévnou florou s vyloučením mořské. Cílem práce v širším smyslu je syntéza o biogeografii bezcévných rostlin tohoto území, která má autorku připravit půdu pro její vlastní magisterskou práci zabývající se floristikou rozsivek. Hypotéza, které se práce dotýká, je otázka endemismu rozsivek, což v současnosti znamená přínos pro diskusi o existenci nebo neexistenci biogeografie u mikrobů (v nejširším smyslu, tedy malých organismů).

Struktura (členění) práce:

Práce je po krátkém představení soustroví Tristan da Cunha a jeho specifik uvedena stručným přehledem teorie biogeografie ostrovů obohaceným o příklady zahrnujícími studie z tohoto soustroví, úvodem do historie využívání této oblasti lidmi a významem této studie z hlediska biogeografie. Následují geografické, geologické a klimatické pasáže (které by se nakonec možná snesly spíše v úvodu), které ústí do typologie habitatů na základě převládající vegetace. Následuje výčet floristických záznamů o lišejnících, meších, játrovkách a hlevících a nakonec o řasách, kde se dozvídáme, že prozkoumány jsou zatím z části právě rozsivky. Systematický průzkum srovnatelný s játrovkami a hlevíky (viz. str. 18) zatím neproběhl. Diskuse se zaměřuje postupně u všech jmenovaných skupin na otázku endemismu.

Jsou použité literární zdroje dostatečné a jsou v práci správně citovány?

Použil(a) autor(ka) v rešerši relevantní údaje z literárních zdrojů?

S výjimkou několika málo nedostatků (ojedinělé překlepy, chybné formátování jedné položky seznamu literatury a chybějící citace v seznamu literatury - Quammen 1996) jsou citované zdroje použity správně a představují zřejmě maximum toho co k danému tématu bylo z floristického hlediska publikováno.

Pokud práce obsahuje (nadstandardně) i vlastní výsledky, jsou tyto výsledky adekvátním způsobem získány, zhodnoceny a diskutovány?

Práce vlastní výsledky neobsahuje.

Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň):

Formální úroveň práce je naprosto vyhovující. Angličtina je vynikající a používá bohatou slovní zásobu. V českém abstraktu se naopak objevuje "list" ve smyslu seznamu, což indikuje, že anglický text autorku opravdu vtáhl.

Celý dokument nese známky toho, že se musí vejít do předepsaného objemu. Pro snadné čtení by bylo přínosné o něco velkorysejší formátování (např. odstup mezi názvy oddílů a textem) a větší obrázek (např. převzatá grafika 1.5) pro lepší čitelnost popisků.

Splnění cílů práce a celkové hodnocení:

Práce v plné šíři splnila svůj cíl řešeše a představuje solidní bázi pro budoucí (magisterskou) práci autorky, která se bude zabývat rozsivkovými společenstvy uvedené oblasti. Hloubka závěrů, které práce přináší je zcela zřejmě limitována tím, že podrobnější průzkum rozsivkové flory tohoto území zatím neexistuje a staví tak na datech z ostatních studovaných skupin. Autorka podle mého názoru dobře využila dostupných floristických dat a teoretické báze, aby čtenář získal poměrně dobrou představu o tom, jaký typ informace další práce na rozsivkách z této oblasti přinese a k čemu nám bude. Je zjevné, že vedle informace o endemismu v rozsivkových populacích tohoto souostroví (překvapivé by snad bylo, kdyby ani po důkladném bádání žádný nalezen nebyl..) bude napínavá především otázka jejich propojení s jinými lépe probádanými oblastmi Jižního Atlantiku, kde již jakási základní mozaika biogeografie rozsivek existuje.

Text by byl po drobných úpravách jistě přínosem, pokud by byl vyhledatelný na síti. Nalezené nedostatky se omezují na několik formálních detailů a na výše uvedené hodnocení nevrhají významný stín.

Otázky a připomínky oponenta:

Oblast, na kterou se tato práce zaměřila představuje jedno z nejdlehlějších míst naší planety (pravděpodobný opačný názor místních ostrovanů by byl světovou populací snadno přehlasován..) a pro biology fantastickou příležitostí k stopování přesoceánských migrací a vývoje ekosystému, který se od vzniku souostroví mohl vyvíjet v nebývale stabilním klimatu.

O to více mě překvapuje, že se v předložené práci u skupin, kterými se zabývá, prakticky nevyskytují studie založené na molekulárních datech. Vzhledem k tomu, že úsilí vyvinuté pro popis místní flory má zjevně za jeden z hlavních cílů umístit ostrov do biogeografického kontextu okolních pevnin, je to celkem zvláštní, protože molekulární data alespoň z některých skupin by mohla velmi zpřesnit naši představu o historii imigrací druhů. U rozsivek tato námitka ztrácí poněkud na síle, protože jsou

klasické sekvenaci (z kultury) obtížně přístupné a mají za sebou silnou tradici klasické taxonomie. Např. u mechů by ale jeden čekal, že se nějaké práce objeví. Jaký pro to vidíte důvod? Znamená to, že jste případnou literaturu nezahrnovali, protože nejde v úzkém smyslu o "floristické studie" nebo prostě neexistují?

Návrh hodnocení školitele nebo oponenta (známka nebude součástí zveřejněných informací)

výborně

Podpis školitele/opponenta:

Instrukce pro vyplnění:

- Prosíme oponenty i školitele o co nejstručnější a nejdůležitější komentáře k jednotlivým bodům (dodržujte zhruba rozsah), tučně vyznačené rubriky jsou povinnou součástí posudku.
- Při posuzování je nutno zohlednit požadavky stanovené pro vypracování bakalářských prací – viz <http://www.natur.cuni.cz/biologie/studium/bakalarske-obhajoby>
- Posudek se odevzdává (zasílá) v elektronické podobě na lukas.kratochvil@natur.cuni.cz (pro účely zveřejnění na internetu), a dále podepsaný v 1 výtisku (jako součást protokolu o obhajobě) na adresu Lukáš Kratochvíl, katedra ekologie PŘF UK, Viničná 7, Praha 2.